

PIEŅEMTIE TEKSTI

P8_TA(2017)0316

Kohēzijas un attīstības veicināšana ES tālākajos reģionos

Eiropas Parlamenta 2017. gada 6. jūlija rezolūcija par kohēzijas un attīstības veicināšanu ES tālākajos reģionos: LESD 349. panta īstenošana (2016/2250(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 52. pantu, kura 1. punktā ir noteikts, ka Līgumi attiecas uz dalībvalstīm, un kura 2. punktā ir norādīts, ka Līgumu teritoriālā piemērošanas joma ir precizēta Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 355. pantā,
- ņemot vērā LESD 355. panta pirmās daļas 1. punktu atbilstoši grozījumiem, kas veikti ar Eiropas Padomes 2010. gada 29. oktobra Lēmumu, ar ko groza statusu, kas Senberteļemī salai piešķirts attiecībā uz Eiropas Savienību (2010/718/ES), un ar 2012. gada 11. jūlija Lēmumu, ar ko groza statusu, kas Majotai piešķirts attiecībā uz Eiropas Savienību (2012/419/ES), kurā noteikts, ka Līgumu noteikumus tālākajiem reģioniem piemēro saskaņā ar LESD 349. pantu,
- ņemot vērā LESD 349. pantu, ar ko atzīst tālāko reģionu īpašo statusu, paredz „īpašus pasākumus, lai izstrādātu nosacījumus Līgumu piemērošanai minētajiem reģioniem, tostarp kopēju politiku”, un nosaka, ka minētie pasākumi cita starpā jo īpaši skar „muitas un tirdzniecības politiku, fiskālo politiku, brīvās tirdzniecības zonas, lauksaimniecības un zivsaimniecības politiku, nosacījumus izejvielu un plaša patēriņa preču piegādei, valsts atbalstu un nosacījumus, lai piekļūtu struktūrfondiem un Savienības horizontālajām programmām”,
- ņemot vērā LESD 107. panta 3. punkta a) apakšpunktu, kurā noteikts, ka atbalsts, kas veicina ekonomikas attīstību tālākajos reģionos, var būt saderīgs ar iekšējo tirgu,
- ņemot vērā LESD XVIII sadaļu, kurā ir paredzēts ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas mērķis un noteikti strukturālie finanšu instrumenti šā mērķa sasniegšanai,
- ņemot vērā LESD 7. pantu, kurā norādīts, ka Savienība nodrošina savu dažādo politiku un darbību savstarpēju konsekvenci, ņemot vērā savus mērķus un ievērojot kompetences piešķiršanas principu,
- ņemot vērā visus Eiropas Komisijas paziņojumus par tālākajiem reģioniem,

- ņemot vērā visas Parlamenta rezolūcijas par tālākajiem reģioniem un jo īpaši tā 2012. gada 18. aprīļa rezolūciju par kohēzijas politikas nozīmi Eiropas Savienības attālākajos reģionos stratēģijas „Eiropa 2020” kontekstā¹ un tā 2014. gada 26. februāra rezolūciju par attālāko reģionu potenciāla kāpināšanu, veidojot sinerģiju starp ES struktūrfondiem un citām Eiropas Savienības programmām²,
 - ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas 2015. gada 15. decembra spriedumu³,
 - ņemot vērā Komisijas 2016. gada 15. decembra ziņojumu par īpašu pasākumu shēmas īstenošanu lauksaimniecībā par labu Savienības tālākajiem reģioniem (*POSEI*) (COM(2016)0797).
 - ņemot vērā Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai „ES valsts atbalsta modernizācija (VAM)” (COM(2012)0209),
 - ņemot vērā memorandu, ko 1999. gada 5. martā Kajennā parakstīja tālāko reģionu pārstāvji un ko papildina 2010. gada maijā parakstītais Spānijas, Francijas, Portugāles un tālāko reģionu kopīgais memorands, kurā paredzēts, ka Eiropas Savienībai ir jāveicina tālāko reģionu ilgtspējīga attīstība, izmantojot šo reģionu daudzās dabiskās un kultūras priekšrocības, vienlaikus atbalstot iespēju vienlīdzības, partnerības, proporcionalitātes un ES politikas konsekvences principus,
 - ņemot vērā ES tālāko reģionu priekšsēdētāju 2016. gada 22. un 23. septembra XXI konferences galīgo deklarāciju un tālāko reģionu kopīgo memorandu, kas parakstīts 2017. gada 30. un 31. martā Briselē notikušajā ES tālāko reģionu ceturtajā forumā,
 - ņemot vērā Komisijas 2014. gada 17. jūnija Regulu (ES) Nr. 651/2014, ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu⁴,
 - ņemot vērā Reglamenta 52. pantu, kā arī 1. panta 1. punkta e) apakšpunktu un 3. pielikumu Priekšsēdētāju konferences 2002. gada 12. decembra lēmumā par procedūru patstāvīgo ziņojumu sagatavošanas atļaujas piešķiršanai,
 - ņemot vērā Reģionālās attīstības komitejas ziņojumu un Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas atzinumu (A8-0226/2017),
- A. tā kā LESD 349. pantā ir atzīts tālāko reģionu īpašais ekonomiskais un sociālais stāvoklis, ko strukturāli vēl vairāk apgrūtina dažādi faktori (attālums, salu izolētība, neliela platība, reljefs un sarežģīti klimata apstākļi, tautsaimniecības atkarība no dažiem ražojumiem u. c.), kuri, nemainoties un cits citu papildinot, nopietni kavē šo reģionu attīstību;
- B. tā kā Tiesas virspalāta 2015. gada 15. decembra principiālā spriedumā ir padziļināti

¹ OV C 258 E, 7.9.2013., 1. lpp.

² Pieņemtie teksti, P7_TA(2014)0133.

³ Tiesas 2015. gada 15. decembra spriedums lietās C-132/14 līdz C-136/14 Parlaments un Komisija/Padome, ECLI:EU:C:2015:813.

⁴ OV L 187, 26.6.2014., 1. lpp.

interpretējusi LESD 349. pantu;

- C. tā kā minētajā spriedumā Tiesa apstiprina, ka aktus, kuru mērķis ir ieviest īpašus pasākumus tālākajiem reģioniem, var pieņemt uz 349. panta juridiskā pamata, tā kā šāds juridiskais pamats pieļauj gan primāro, gan sekundāro tiesību aktu izņēmumus un ar 349. panta formulējumu aptverto jomu saraksts nav izsmeļošs, jo „LESD autori nebija iecerējuši noteikt izsmeļošu sarakstu ar pasākumu veidiem, ko var noteikt uz šī panta pamata”;
- D. tā kā attiecībā uz tālākajiem reģioniem ES līgumus īsteno, kopā piemērojot LES 52. pantu un LESD 349. un 355. pantu, un tā kā LESD 355. panta pirmās daļas 1. punktā ir noteikts, ka Līgumu noteikumus tālākajiem reģioniem piemēro saskaņā ar LESD 349. pantu, un šāda atsauce uz Līgumiem nozīmē arī atsauci uz sekundārajiem tiesību aktiem;
- E. tā kā LESD 349. pants ir jālasa kopā ar pārējiem Līguma pantiem un jo īpaši ar 7. pantu, kurā norādīts, ka „Savienība nodrošina savu dažādo politiku un darbību savstarpēju konsekvenci, ņemot vērā savus mērķus”;
- F. tā kā vienlīdzības princips un nediskriminēšanas princips atsevišķās situācijās pamato atšķirīgu attieksmi, lai nodrošinātu vienlīdzību ES tiesību aktu piemērošanā;
- G. tā kā LESD 349. panta mērķis ir ne vien nodrošināt tālākajiem reģioniem iespēju attīstīties un integrēties gan Eiropas, gan attiecīgās ģeogrāfiskās teritorijas mērogā, bet arī sniegt tiem iespēju gūt labumu no politikas un attiecīgā gadījumā no to faktiskajai situācijai un vajadzībām pielāgotiem īpašiem pasākumiem;
- H. tā kā tālākajiem reģioniem ir privilēģēta nozīme ģeostratēģijas jomā un pētījumos, kas saistīti ar klimata pārmaiņām un bioloģisko daudzveidību;
- I. tā kā saskaņā ar Komisijas aplēsēm ES zilā ekonomika rada aptuveni 5,4 miljonus darbvieta un bruto pievienoto vērtību aptuveni 500 miljardu EUR apmērā gadā,
 - 1. atgādina, ka LES 7. pantā Komisijai ir noteikta „Līgumu sargātājas” funkcija; uzsver, ka tālākie reģioni ir pilnībā integrēti Eiropas Savienībā un iekļauti tās tiesību sistēmā, to īpašā situācija ir atzīta Līgumos, jo īpaši LESD 349. pantā, kurā ir noteikts pielāgošanas princips un tiesības saistībā ar dažādām ES politikas jomām;
 - 2. uzsver, ka, neskatoties uz ievērojamām neērtībām, ko rada to ģeogrāfiskā attālinātība, tālākajiem reģioniem ir arī vairākas nozīmīgas priekšrocības, piemēram, ar tūrismu saistīto darbību attīstības potenciāls, jūras nozaru izaugsme, ievērojamo atjaunojamo energoresursu izmantošana, aprites ekonomikas attīstība, kā arī to bagātīgā kultūras mantojuma un plašās bioloģiskās daudzveidības novērtēšana;
 - 3. uzskata, ka LESD 349. pants ir izmantots ierobežoti un ka to varētu interpretēt novatoriskāk un pozitīvāk, jo īpaši lai veidotu īpašam nolūkam paredzētas (*ad hoc*) programmas un izstrādātu jaunas, konkrētas politikas nostādnes, kuru pamatā būtu tālāko reģionu priekšrocības, nolūkā sniegt tiem līdzekļus šādu programmu izmantošanai, jo īpaši tādās jomās kā atjaunojamie energoresursi, jūras nozaru izaugsme, pētniecība un attīstība, ilgtspējīgs tūrisms, bioloģiskās daudzveidības aizsardzība, pielāgošanās klimata pārmaiņām; šajā saistībā atgādina par ES lomu nolūkā ļaut tālākajiem reģioniem pārvarēt grūtības un izmantot savas priekšrocības, taču

vienlaikus uzsver, ka ir svarīgi, lai attiecīgās dalībvalstis uzņemtos vairāk pienākumu saistībā ar ES instrumentu izmantošanu, kas var tām palīdzēt nodrošināt tālāko reģionu ilgtspējīgu attīstību;

Pašreizējā situācija attiecībā uz LESD 349. panta piemērošanu

4. pauž bažas par to, ka Līgumu panti attiecībā uz tālākajiem reģioniem līdz šim nav īstenoti pilnībā, tā ierobežojot minēto reģionu spēju maksimāli izmantot savu dalību Eiropas Savienībā un palielināt savu konkurētspēju to ģeogrāfiskajā apgabalā;
5. uzskata, ka LESD 349. panta plašāka īstenošana veicinātu tālāko reģionu labāku integrāciju ES, kā arī to attīstību un individuālās iespējas, pilnībā ņemot vērā gan to īpašās iezīmes un strukturālos ierobežojumus, gan priekšrocības;
6. atgādina, ka, strādājot pie LESD 349. panta (bijušā EKL 299. panta 2. punkta) teksta redakcijas, likumdevēju politiskā griba bija izstrādāt vispārēju stratēģiju, kuras pamatā ir ar dažādām politikas jomām un instrumentiem saistīti pasākumi;
7. atgādina, ka attālu un salu reģionu īpašo attīstības problēmu pārvarēšanas programma (*POSEI*) ir programma, kurā pilnībā ir ņemtas vērā tālāko reģionu īpašās iezīmes, izmantojot atsevišķu regulējumu, kura pamatā ir gan LESD 349. pants, gan 42. panta pirmā daļa un 43. panta 2. punkts, kurā atzīti divi cieši saistīti principi par tālāko reģionu piederību Eiropas Savienībai un visu ES kopējās politikas nostādņu pielāgošanu tālāko reģionu faktiskajai situācijai, un ka tāpēc ir būtiski svarīgi šādu programmu ievērot un būtu jāapsver jaunas *POSEI* programmas attiecībā uz citām ES politikas jomām;
8. uzskata, ka *POSEI* panākumi liek saglabāt īpašus noteikumus tālākajiem reģioniem, nevis tos izkliegt horizontālās ES programmās;
9. norāda, ka Komisija ir pieņēmusi vairākus paziņojumus par tālākajiem reģioniem; pauž nožēlu, ka dažādās tālākajiem reģioniem izstrādātās ES stratēģijas līdz šim ir vien daļēji īstenotas un devušas konkrētus rezultātus;
10. aicina Komisiju ierosināt rīcības plānu, ko attiecīgā gadījumā papildina likumdošanas iniciatīvas, kas ļauj īstenot konsekventu un efektīvu stratēģiju attiecībā uz tālākajiem reģioniem, pilnībā izmantojot LESD 349. panta sniegtās iespējas, jo īpaši nolūkā radīt konkrētas programmas un politikas jomas, jo īpaši inovāciju un ilgtermiņa ieguldījumu aspektā, kas pielāgotas to ilgtspējīgas attīstības vajadzībām; uzsver vajadzību strādāt ciešā sadarbībā ar tālāko reģionu reģionālajām iestādēm un ieinteresētajām personām; tāpēc aicina ES iestādes saskaņoti ar tālāko reģionu reģionālajām iestādēm atvērt jaunu nodaļu ES un tālāko reģionu attiecībās;
11. atzinīgi vērtē Komisijas veikto darbu pie atjaunotas stratēģijas tālākajiem reģioniem, kas tiks pieņemta ne vēlāk kā 2017. gada beigās; aicina Komisiju stratēģijā iekļaut detalizētu pieeju tālākajiem reģioniem, kā arī stratēģiskos satvarus, kas vērsti uz ieguldījumu vajadzībām un ko papildina konkrēti, sasniedzami un novērtējami mērķi; mudina Franciju, Spāniju un Portugāli vēl vairāk atbalstīt savus tālākos reģionus;
12. atgādina, ka saskaņā ar LESD 349. pantu tālākajiem reģioniem, pamatojoties uz vienkāršotām procedūrām, var būt pieejams laikā neierobežots darbības atbalsts, kas netiek pakāpeniski samazināts, lai kompensētu papildu izmaksas, ar kurām tie saskaras;

tā kā šādi izņēmumi attiecas gan uz ES finanšu instrumentiem, gan uz valsts atbalstu;

13. uzsver nepieciešamību nodrošināt, ka instrumenti, noteikumi un izņēmumi, kas ieviesti, lai aizsargātu tālāko reģionu strukturālu attīstību veicinošu stabilitāti, būtu ilgtspējīgi, ņemot vērā veiktos novērtējumus;
14. aicina Komisiju precīzi izvērtēt, kā ir īstenota pieeja tālākajiem reģioniem, un izanalizēt katra tālākā reģiona ekonomisko un sociālo stāvokli, lai nodrošinātu ES reģionālās attīstības politikas mērķu labāku sasniegšanu, jo īpaši attiecībā uz nokavētā atgūšanu un ilgtspējīgu attīstību, tā ļaujot tālākajiem reģioniem tuvināties vidējam ES attīstības līmenim;
15. aicina Komisiju pastiprināt koordināciju starp tās dažādajiem ģenerāldirektorātiem ar tālākajiem reģioniem saistītās lietās, lai tālāko reģionu jautājumi tiktu attiecīgi skatīti ES politikā un stratēģijās; šajā saistībā uzsver Ģenerālsekretariāta noteicošo lomu, lai nodrošinātu LESD 349. panta labu piemērošanu, ņemot vērā, ka nolūkā pielāgot ES politiku tālāko reģionu īpašajai situācijai ir jāpieņem lēmumi augstākajā politiskajā līmenī;

Lauksaimniecības politika

16. atzinīgi vērtē Komisijas neseno ziņojumu (COM(2016)0797), kurā secināts, ka *POSEI* programmu (2006.–2014.) darbības rezultāti kopumā ir pozitīvi, uzskata, ka minētā programma šķiet būtiska ražošanas saglabāšanai tālākajos reģionos un atbilst jaunajiem kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) mērķiem, un iesaka saglabāt pašreizējo pamatregulu, vienlaikus neaizmirstot, ka varētu būt nepieciešami budžeta pielāgojumi pēc brīvās tirdzniecības nolīgumu, kas ietekmētu vai varētu būtiski ietekmēt ražošanu tālākajos reģionos, stāšanās spēkā;
17. uzskata, ka *POSEI* kopš tās izveides ir bijusi ļoti veiksmīga;
18. piekrīt Komisijas ziņojuma secinājumam, kurā prasīts nostiprināt *POSEI* pamatfunkcijas, lai nepieļautu nekādu risku, ka lauksaimnieciskā ražošana tiek pārtraukta, un nelabvēlīgās sekas, ko tas tālākajos reģionos atstātu uz nodarbinātību, vidi un teritoriālo dimensiju;
19. uzskata, ka ir nepieciešams sniegt labāku atbalstu ražošanas dažādošanai tālākajos reģionos un ieviest pasākumus tirgus krīžu atrisināšanai, ar kurām saskaras atsevišķas nozares, jo īpaši tomātu un lopkopības nozare, un nolūkā atvieglot mazapjoma ražošanu, piemēram, piena produktu jomā;
20. atgādina, ka lauksaimniecības tirgu kopīgās organizācijas (TKO) secīgu reformu procesos nav pietiekami ņemtas vērā tālāko reģionu īpašās iezīmes un aicina tās turpmāk ņemt vērā vairāk;
21. konstatē, ka kvotu un garantētu cenu izzušana, ko lielā mērā veicinājusi cukura TKO 2005. gada reforma, vājina tālāko reģionu niedru cukura ražotāju pozīcijas tirgū; uzsver nepieciešamību stabilizēt visus īpašos noteikumus, kas ieviesti saistībā ar LESD 349. pantu, lai šajā nozarē būtu iespējama ilgtspējīga konkurence; prasa iedibināt mehānismu, kas nodrošinātu atbalstu cukurniedru audzētājiem gadījumā, ja pasaules tirgū kristos cukura cenas;

22. aicina Komisiju ņemt vērā piena ražošanas būtisko nozīmi Azoru salās, saglabāt atbalstu ražotājiem un paredzēt papildu pasākumus tirgus krīzes gadījumā;
23. atgādina, ka banānu ražošanai ir būtiska nozīme atsevišķu tālāko reģionu sociālekonomiskajā struktūrā; tāpēc aicina saglabāt un attiecīgā gadījumā palielināt atbalstu ražotājiem;
24. aicina Komisiju savos tirgus krīžu pārvaldības un konstatēšanas instrumentos dažādām lauksaimniecības nozarēm, piemēram, banānu, cukura, ruma, zvejas vai piena nozarēm, ar piena tirgus novērošanas centru ieviest skaidru tirgus krīzes definīciju tālākajos reģionos un pielāgot savus rādītājus faktiskajai situācijai attiecīgajos reģionos;
25. pauž nožēlu par to, ka bioloģiskajai sertifikācijai piemērojamā režīma atšķirības starp trešām valstīm un ES dalībvalsti rada konkurences izkropļojumu tirgū, kaitējot gan ES ražotājiem, kuri darbojas tālākajos reģionos, gan ES patērētājiem, kuri tiek maldināti par faktiskajiem šādu produktu ražošanas apstākļiem; tāpēc aicina notiekošajās sarunās par turpmākajiem ES standartiem bioloģisko produktu ražošanas un marķēšanas jomā aizstāt atbilstības nodrošināšanu pašlaik spēkā esošajam līdzvērtības režīmam, lai nodrošinātu vienlīdzīgu konkurenci starp tālākajiem reģioniem un trešām valstīm;
26. uzskata, ka uz LESD 349. panta pamata ir jāpieņem tiesiskais regulējums ražojumiem ar bioloģisko marķējumu un tiesiskais regulējums sanitārajā un fitosanitārajā jomā, tajā ņemot vērā tālāko reģionu lauksaimniecības iezīmes un tropiskos apstākļos;
27. aicina Komisiju mudināt tālāko reģionu lauksaimniekus sekmēt to augstas kvalitātes produktu noietu, atbalstot tālāko reģionu logotipa izmantošanu, kā arī citus kvalitātes sertifikācijas veidus;
28. vērš uzmanību uz to, ka produktu diferencēšana un specializācija var vēl vairāk stimulēt un veicināt pārtikas vietēju ražošanu, apstrādi un tirdzniecību un tādējādi samazināt pašreizējās atšķirības starp tālākajiem reģioniem un citiem ES reģioniem;
29. politikas konsekvences vārdā uzsver, ka centienus tālākajos reģionos modernizēt nozares un vairot to konkurētspēju nedrīkst apdraudēt Eiropas Savienības un trešo valstu parakstītie brīvās tirdzniecības nolīgumi;

Eiropas Savienības tirdzniecības politika

30. atgādina, ka saskaņā ar LESD 207. panta 3. punktu ir jānodrošina ar trešām valstīm „apsriesto nolīgumu saderība ar Savienības iekšējo politiku un noteikumiem”;
31. konstatē, ka tirdzniecības nolīgumu skaita pieaugums ar trešām valstīm, starp kurām ir pasaulē lielākie banānu un cukura ražotāji, maina tirgus sadalījumu, rada spiedienu uz cenām un apdraud kopienas ražotāju konkurētspēju minēto produktu jomā;
32. tāpēc uzskata, ka ES tirdzniecības politikai nevajadzētu apdraudēt tālāko reģionu nozares, jo tām ir būtiska loma ekonomiskajā, sociālajā un vides līmenī;
33. mudina ES veiktajās tirdzniecības sarunās jau tagad ņemt vērā tālāko reģionu īpašās iezīmes un paaugstināta riska ražojumus, jo īpaši banānus, cukuru, rumu, tomātus vai zivsaimniecības produktus;

34. aicina Komisiju un dalībvalstis būt uzmanīgām un modrām, aizstāvot tālāko reģionu intereses sarunās par Apvienotās Karalistes aiziešanu no ES;
35. mudina Komisiju ievērot tās 2012. gada 20. jūnija paziņojumā pausto apņemšanos par to, ka „ietekmes novērtējumu pievienošana tirdzniecības nolīgumiem, piemēram, ekonomiskās partnerības nolīgumiem, tagad ir labi iedibināta prakse, un tajos attiecīgos gadījumos vajadzētu iekļaut TR aspektus”, un tajos ietvert ietekmi uz tālāko reģionu vides, sociālajiem, ekonomikas un teritoriālajiem apstākļiem; prasa šādos ietekmes novērtējumos konstatēt arī tirdzniecības nolīgumu kopējo ietekmi uz tālākajiem reģioniem;
36. pauž nožēlu par to, ka līdz šim nav veikts neviens pētījums par brīvās tirdzniecības nolīgumu ietekmi uz tālāko reģionu lauksaimniecības nozarēm; pauž nožēlu arī par to, ka pretēji *POSEI* reglamentējošajiem noteikumiem tālākie reģioni nav ņemti vērā Eiropas Komisijas 2016. gada 15. decembra ziņojumā par tirdzniecības nolīgumu kopējo ietekmi;
37. prasa ES tirdzniecības politikā ņemt vērā tālāko reģionu nelabvēlīgo konkurences situāciju; prasa vajadzības gadījumā saglabāt ar tarifēm saistītus un nesaistītus šķēršļus, ja tie ir nepieciešami tālāko reģionu ražošanas aizsardzībai, un faktiski iedarbināt drošības klauzulas un stabilizācijas mehānismus, ja tiek būtiski skarta tālāko reģionu ražošana vai pastāv šāds risks;
38. uzsver līdzvērtības principa ierobežojumus, jo īpaši attiecībā uz bioloģiskās lauksaimniecības izcelsmes produktiem, kas ļauj Eiropas Savienībā nonākt trešo valstu produktiem, neievērojot visas ES prasības; aicina nekavēties piemērot atbilstības principu un pastiprināt kontroles pasākumus;
39. mudina veicināt tālāko reģionu lomu ES ārējā politikā ar kaimiņvalstīm, lai stiprinātu ārējo politiku nabadzības apkarošanas, vides ilgtspējas, demokrātijas nostiprināšanas, kultūras apmaiņas un dzimumu līdztiesības jomās;

Ilgtspējīga jūrlietu, zivsaimniecības un jūras nozaru izaugsmes politika

40. atgādina, ka saskaņā ar LESD 349. pantu Komisija var paredzēt īpašus pasākumus tālākajiem reģioniem, tostarp attiecībā uz politiku zivsaimniecības jomā;
41. prasa Komisijai apsvērt uz LESD 349. panta pamata izveidot atbalsta sistēmu ilgtspējīgai zivsaimniecībai tālākajos reģionos, ņemot vērā to, kas *POSEI* programmas ietvaros tiek darīts lauksaimniecības nozarē;
42. mudina Komisiju un Padomi īstenot visus Eiropas Parlamenta 2017. gada 27. aprīļa rezolūcijā minētos ieteikumus par zvejas flotu pārvaldību tālākajos reģionos¹;
43. aicina ES kopīgi ar tālākajiem reģioniem kļūt par pasaules līmeņa jūras lielvaru;
44. uzsver, ka gan okeānu bagātība, gan esošie un gaidāmie tehnoloģiskie sasniegumi var pavērt nebijušas iespējas tālāko reģionu izaugsmei; uzskata, ka ilgtspējīga jūras nozaru izaugsme sniedz iespēju mazināt strukturālās nevienlīdzības starp tālākajiem reģioniem un kontinentālo Eiropu un ka tā var veicināt tālāko reģionu kļūšanu par ES nākotnes

¹ Šajā dienā pieņemtie teksti, P8_TA(2017)0195.

politikas epicentru;

45. atgādina, ka to atrašanās vietas dēļ tālākajiem reģioniem ir nozīmīgas iespējas tādās jomās kā jūras pārvaldība, piekrastes ūdeņu pārvaldība, nelikumīgas zvejas apkarošana un transporta drošības uzlabošana;
46. mudina ES un attiecīgās dalībvalstis vairāk ieguldīt jūras un okeānu jomā, jo īpaši attiecībā uz tālākajiem reģioniem, lai nodrošinātu ilgtspējīgu un veiksmīgu to ekskluzīvās ekonomikas zonu ekonomisko attīstību;
47. atzinīgi vērtē Komisijas uzsākto pētījumu par ilgtspējīgas jūras nozaru izaugsmes potenciālu tālākajos reģionos un cer uz patiesas ES programmas tālākajiem reģioniem uzsākšanu, tiecoties arī reaģēt uz izaicinājumiem pārtikas nodrošinājuma jomā, jūras un jūrlietu pētniecībā un bioekonomikā; tomēr uzsver, ka atsevišķas darbības, piemēram, naftas un gāzes ieguve no jūras apakškārtas un zemūdens izrakteņu iegulu ģeoloģiska izpēte, var spēcīgi ietekmēt sensitīvas jūras teritorijas un kaitēt sugām un neaizsargātām ekosistēmām;
48. atgādina par aizsargājamu jūras teritoriju nozīmīgumu tālākajos reģionos;

Kohēzijas politika

49. atgādina, ka saskaņā ar LESD 349. pantu tālākajiem reģioniem struktūrfondi ir pieejami ar īpašiem nosacījumiem un ka tāpēc visi tālākie reģioni ir jāuzskata par vismazāk attīstītajiem reģioniem; atzinīgi vērtē un atbalsta tālākajiem reģioniem labvēlīgus pasākumus, ko Komisija noteica četru paziņojumu virknē saistībā ar tālākajiem reģioniem (2004., 2007., 2008. un 2012.); uzsver ES sniegtā finanšu atbalsta nozīmi visiem tālākajiem reģioniem, kas laika posmā no 2014. līdz 2020. gadam sasniedza 13 miljardus EUR;
50. atkārtoti apstiprina, ka kohēzijai ir jāpaliek vienam no galvenajiem ES rīcības instrumentiem pēc 2020. gada, jo īpaši attiecībā uz tālākajiem reģioniem, kuros joprojām ir izteiktas reģionālās atšķirības;
51. aicina dalībvalstis, ievērojot subsidiaritātes principu un to attiecīgos pienākumus, pilnībā īstenot priekšnosacījumus, jo īpaši attiecībā uz investīcijām savās kompetences jomās, lai nodrošinātu labākus ES fondu un politikas rezultātus tālākajos reģionos;
52. uzskata, ka nākamajā plānošanas posmā attiecībā uz atsevišķu prioritāro virzienu definīciju struktūrfondu izmantošanas nolūkos tālāko reģionu gadījumā varētu apsvērt lielāku elastību tematiskajā koncentrācijā, ciktāl tas skar ilgtspējīgu attīstību; pieprasa saglabāt tālākajiem reģioniem paredzētas budžeta apropriācijas, kompensāciju par papildu izmaksām un visus pasākumus, kas šiem reģioniem pienācīgi pamatoti ir paredzēti izņēmuma kārtā, lai kompensētu to strukturālos trūkumus;
53. prasa nākamās daudzgadu finanšu shēmas (DFS) ietvaros stingri piemērot struktūrfondu pamatregulā noteiktos kritērijus finanšu līdzekļu apjoma noteikšanai;
54. atgādina, ka divējādai tālāko reģionu integrācijai ir kopīgs mērķis; aicina padziļināt un padarīt izmantojamus visus mehānismus, kas paredzēti pārrobežu sadarbībai starp tālākajiem reģioniem, aizjūras zemēm un teritorijām un to ģeogrāfiskajā baseinā esošajām trešām valstīm, jo īpaši saglabājot un uzlabojot EAF un ERAF regulu finanšu

un juridisko instrumentu sinerģiju;

55. uzsver, ka ir svarīgi pielāgot ES teritoriālās sadarbības stratēģijas, lai mazinātu attālinātības radīto nelabvēlīgo ietekmi uz reģioniem un veicinātu sadarbību;
56. iesaka Eiropas Stratēģisko investīciju fonda (ESIF) īstenošanā pievērst lielāku uzmanību tālākajiem reģioniem, kas ir vismazāk attīstīti un visizolētākie;
57. ņemot vērā jauniešu bezdarba līmeni tālākajos reģionos, atgādina, ka ir jāpastiprina ES rīcība, lai atbalstītu jauniešu apmācību tālākajos reģionos, jo īpaši saistībā ar Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas īstenošanu;
58. atgādina, ka apmācībai un nodarbinātībai nozīmīgākais fonds ir Eiropas Sociālais fonds (ESF); aicina Komisiju, ņemot vērā bezdarba strukturālo raksturu un kritisko līmeni tālākajos reģionos un pamatojoties uz LESD 349. pantu, kurā atzītas tālāko reģionu tiesības uz īpašu piekļuvi struktūrfondiem, izveidot papildu piešķirumu ESF ietvaros, lai atbalstītu nodarbinātību, mobilitāti un apmācību tālākajos reģionos;
59. uzsver, ka ir svarīgi izmantot pētniecības un inovācijas stratēģijas lietpratīgai specializācijai (RIS3) tālākajos reģionos, jo tie ir viens no galvenajiem elementiem kohēzijas politikas īstenošanai;
60. atgādina par vietēju attīstības instrumentu, piemēram, sabiedrības virzītu vietējo attīstību un integrētu teritoriālo ieguldījumu nozīmīgumu kā augšupējām pieejām, kas ļauj reaģēt uz vietējiem strukturāliem izaicinājumiem, vienlaikus veicinot vietējo kopienu līdzdalību; tāpēc aicina Komisiju un attiecīgās dalībvalstis izskatīt līdzekļus sabiedrības virzītas vietējās attīstības izmantošanas pastiprināšanai, jo tā ir elastīga un novatoriska atbilde uz tālāko reģionu pausto pielāgošanas vajadzību;
61. uzsver vajadzību ņemt vērā tālāko reģionu dažādās demogrāfiskās grupas kā noteicošu faktoru to politikas veidošanā, jo īpaši izglītības, apmācību un nodarbinātības jomās;

Konkurences politika un valsts atbalsts

62. atgādina, ka saskaņā ar LESD 349. pantu Komisija var paredzēt īpašus pasākumus tālākajiem reģioniem, jo īpaši tādās jomās kā muitas un tirdzniecības politika, fiskālā politika, brīvās tirdzniecības zonas, nosacījumi izejvielu un plaša patēriņa preču piegādei un valsts atbalsts;
63. turklāt atgādina, ka LESD 107. panta 3. punktā noteikts, ka atbalsts, kas veicina ekonomikas attīstību tālākajos reģionos, var būt saderīgs ar iekšējo tirgu, ņemot vērā šādu reģionu strukturālo, ekonomisko un sociālo situāciju;
64. aicina Komisiju vairāk atsaukties uz LESD 107. panta 3. punkta a) apakšpunktu un 349. pantu pamatnostādņēs par reģionālo atbalstu un Vispārējās grupu atbrīvojuma regulas režīmu, lai veicinātu tālāko reģionu ekonomisko un sociālo attīstību un tiktos tos vairāk ņemt vērā;
65. uzsver, ka, ņemot vērā tālāko reģionu attālinātību un ierobežoto tirgu, uz LESD 349. panta un LESD 42. panta pamata iegūto konkurences tiesību izņēmumu pastiprināšana neietekmē ne tirdzniecību starp dalībvalstīm, ne iekšējā tirgus stabilitāti;

66. pauž nožēlu par to, ka sākotnējie priekšlikumi nolūkā vienkāršot Vispārējo grupu atbrīvojuma regulu un reģionālo atbalstu jau sākotnēji un iepriekš nebija vērsti uz noteikumu pielāgošanu tālākajiem reģioniem, lai veiksmīgi nodrošinātu to ekonomisko un sociālo attīstību;
67. aicina Komisiju pastiprināt savu rīcību cīņā pret lielajiem monopoliem tālākajos reģionos, kas veicina dzīves izmaksu pieaugumu vietējiem iedzīvotājiem, jo īpaši importa nozarēs, kas konkurē ar vietējās ekonomikas, enerģētikas, transporta un telesakaru attīstību;
68. prasa Komisijai paildzināt īpašos nodokļu režīmus tālākajiem reģioniem pēc 2020. gada, pamatojoties uz padziļinātu to situācijas novērtējumu, vienlaikus gādājot par virzību uz taisnīgiem un veiksmīgiem nodokļu režīmiem un izvairīšanās no nodokļu maksāšanas apkarošana ES un trešās valstīs;
69. brīdina par tādu tirdzniecības praksi kā tirgus izmantošana preču izpārdošanai, kas var graut līdzsvaru salu vietējo ekonomiku mikrotirgos;

Pētniecība, vide, izglītība, kultūra, transports, enerģētika un telesakari

70. atgādina, ka saskaņā ar LESD 349. pantu Komisija var paredzēt īpašus pasākumus tālākajiem reģioniem, tostarp arī nosacījumus, ar kādiem tiem ir pieejami struktūrfondi un ES horizontālās programmas;
71. uzskata, ka ES horizontālajās programmās tālākajiem reģioniem būtu jāparedz īpaši piekļuves nosacījumi, lai nodrošinātu veiksmīgu līdzdalību un lai visas šo reģionu priekšrocības varētu tikt pienācīgi novērtētas, jo īpaši programmas „Apvārsnis 2020”, vides un klimata pasākumu programmas, Uzņēmumu un MVU konkurētspējas programmas, programmas „Radošā Eiropa” u. c. kontekstā;
72. prasa Komisijai faktiski integrēt tālākos reģionus Eiropas transporta, enerģētikas un telesakaru tīklos;
73. atgādina, ka ilgtspējīgai tālāko reģionu enerģētiskai autonomijai ir jāklūst par prioritāti; uzsver, ka tālākajiem reģioniem ir daudzas priekšrocības attiecībā uz atjaunojamo energoresursu, energoefektivitātes un aprites ekonomikas attīstību;
74. norāda uz ievērojamo potenciālu, ko rada pētniecības un inovācijas stimulēšana stabilas un ilgtspējīgas attīstības nolūkā; aicina optimizēt tālāko reģionu piekļuvi ESI fondiem un programmai „Apvārsnis 2020”, lai labāk savienotu to universitātes, pētniecības centrus un attiecīgos novatoriskos uzņēmumus un ļautu šiem reģioniem kļūt par interesi raisošām teritorijām, kā arī sekmēt labāku apmaiņu starp iedzīvotājiem un iestādēm ne tikai tālāko reģionu ietvaros, bet arī ar Eiropas kontinentālo daļu, aizjūras zemēm un teritorijām un trešām valstīm;
75. atgādina par mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) būtisko nozīmi tālākajos reģionos ekonomiskās un sociālās attīstības jomā; tāpēc aicina Komisiju labāk ņemt vērā tālāko reģionu situāciju Uzņēmumu un MVU konkurētspējas programmās vai Eiropas Savienības Nodarbinātības un sociālās inovācijas programmā;
76. uzskata, ka būtu vēl vairāk jāatbalsta apmaiņa un sadarbība starp tālākajiem reģioniem un to tuvumā esošajām trešām valstīm pētniecības un inovācijas, kā arī kultūras un

izglītības jomā, lai sekmētu reģionālo integrāciju;

77. atzinīgi vērtē to, ka jaunā programma „Erasmus+” atbalsta studentu un jauno uzņēmēju no tālākajiem reģioniem mobilitāti, sniedzot maksimālo atbalsta summu; prasa tādus pašus noteikumus iekļaut arī programmā „Radošā Eiropa”; tomēr vēlas, lai programmā „Erasmus” vairāk būtu ņemtas vērā tālāko reģionu kopējās iezīmes, jo īpaši veicinot apmaiņu tālāko reģionu ietvaros; pauž nožēlu, ka, neskatoties uz „Erasmus+” regulas 37. apsvērumu, kurā noteikts, ka programmas īstenošanā ir jāņem vērā ierobežojumi, ko rada tālāko reģionu un aizjūras zemju un teritoriju attālinātība, „Erasmus” mobilitātes pabalstu summas bieži ir nepietiekamas salīdzinājumā ar reālajām izmaksām, ko rada tālāko reģionu studentu pārcelšanās uz lielpilsētām;
78. aicina Komisiju paplašināt jauniešiem paredzēto jauno mobilitātes instrumentu „Move2Learn, Learn2Move”, to piemērojot arī tālākajos reģionos dzīvojošajiem ES pilsoņiem, kā arī pielāgot viņiem sniegtās pārcelšanās izmaksu kompensācijas summas reālajām izmaksām, ko rada pārcelšanās no tālākajiem reģioniem uz Eiropas kontinentālo daļu; atzinīgi vērtē Komisijas lēmumu neierobežot šo instrumentu tikai līdz dzelzceļa transportam, kas faktiski marginalizētu tālāko reģionu jauniešus;
79. norāda, ka programma *Natura 2000* nav piemērojama Francijas tālākajiem reģioniem, lai arī tajos ir ārkārtēji plaša bioloģiskā daudzveidība, ko īpaši ietekmē klimata pārmaiņas; tāpēc aicina īstenot konkrētus aizsardzības pasākumus, kā arī nodrošināt sagatavošanās darbības *BEST* ilgtspēju, radot ilgtspējīgu mehānismu, lai finansētu bioloģiskās daudzveidības projektus, ekosistēmisku pakalpojumu pienācīgu novērtēšanu un pielāgošanos klimata pārmaiņām ES aizjūras teritorijās;
80. ierosina veikt ietekmes novērtējumu par iespējām piemērot programmu *Natura 2000* Francijas tālākajiem reģioniem, lai noteiktu piemērotākos rīkus bioloģiskās daudzveidības un vides aizsardzībai šajos reģionos;
81. atgādina, ka ES bioloģiskās daudzveidības stratēģijas vidusposma novērtējumā, ko Komisija publicēja 2015. gada oktobrī un ES Revīzijas palāta minēja īpašajā ziņojumā Nr. 1/2017, secināts, ka, neskatoties uz ievērojamo progresu, kas kopš 2011. gada veikts ar 1. mērķi saistīto pasākumu īstenošanā, galvenie izaicinājumi joprojām ir tīkla *Natura 2000* jūras aspekta īstenošana, kā arī vietu efektīvas pārvaldības un tīkla *Natura 2000* atbalstam nepieciešamā finansējuma garantija, kas abi ir nozīmīgi faktori tālākajiem reģioniem;
82. atgādina, ka ES Revīzijas palāta īpašajā ziņojumā Nr. 1/2017 uzskatīja, ka ir nepieciešams būtisks dalībvalstu progress un Komisijas papildu centieni, lai vairāk sekmētu ES bioloģiskās daudzveidības stratēģijas vērienīgo mērķu sasniegšanu līdz 2020. gadam;
83. atgādina, ka ES Revīzijas palāta 2017. gada janvāra īpašajā ziņojumā uzskatīja, ka ir nepieciešami papildu centieni, lai ieviestu *Natura 2000* tīklu ar mērķi pilnībā izmantot tā potenciālu;
84. atkārtoti apstiprina, ka interneta piekļuves uzlabošanai noteikti ir jābūt nozīmīgai teritoriālajā kohēzijā, iespēju vienlīdzības veicināšanā, darbvietu radīšanā un dzīves apstākļu uzlabošanā tālāko reģionu iedzīvotājiem;

85. aicina Komisiju ņemt vērā tālāko reģionu īpašās iezīmes, risinot jautājumus saistībā ar digitālā tīkla pārklājumu;
86. aicina izveidot īpašu *POSEI* veida programmu transporta jomā, lai sekmētu tālāko reģionu teritoriālo, sociālo un ekonomisko kohēziju un samazinātu izolētību un atsevišķu tālāko reģionu divkāršo izolētību; uzver, ka šādā programmā būtu jāparedz atbalsts pasažieru un preču pārvadājumiem starp tālākajiem reģioniem un kontinentālo daļu, tālāko reģionu teritorijās un starp tuvumā esošiem tālākajiem reģioniem, piemēram, Azoru salām, Madeiru un Kanāriju salām; uzsver, ka ar šādu programmu būtu arī jāveicina tirdzniecība starp minētajiem reģioniem;
87. uzsver, ka tālākie reģioni ir privileģēti tūrisma reģioni un ir būtiski nepieciešams ieguldīt kvalitatīvā transporta tīklā par pieejamu cenu, jo īpaši saistībā ar iekšējo tirgu;
88. prasa Eiropas Savienībai izlēmīgi iesaistīties piekļuves tālākajiem reģioniem internacionalizācijā, ieviešot infrastruktūru un gaisa ceļus nolūkā savienot šādus reģionus ar Eiropas kontinentālo daļu, kaimiņvalstīm un pārējo pasauli;
89. prasa tālākajos reģionos ieviest reālu ES rūpniecības stratēģiju, kas radītu nepārvietojamas darbvietas un kuras pamatā būtu uzņēmumu spēja konsolidēt to vietēju nostiprināšanos;
90. uzskata, ka tālākie reģioni var būt privileģētas telpas pilotprojektu ieviešanai, kuru pasākumi transversālā veidā ir jāpiemēro dažādās dalībvalstīs;

o

o o

91. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, dalībvalstīm un to reģioniem, kā arī Reģionu komitejai.